

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 1.50 K | 1 óra 2 K
1 évre 18 K | 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Tiszta helyzet.

Wekerle, Andrássy és Tisza királyi kihallgatása a választói jogi reform kérdésében végrehalára egészen tiszta helyzetet teremtett. A munkapárti sajtó hibába igyekezett minden fajta erőszakos magyarázattal a lényegét elhomályosítani. Ez csak arra volt jó, hogy provokálja a további kétséget egyszerűsmindenkorra kizáró illetékes megállapítás, amely szerint Tisza a királyi kihallgatás alatt meggyőződhetett arról, hogy amennyiben a kormány és az ellenzéki többség között a választójogra nézve a kívánatos egyetértés nem jön létre, a kérdés eldöntését igenis a nemzetre fogják bízni.

Az eként tisztázott helyzetben most már napnál világosabban áll mindenki előtt, hogy vagy lesz megegyezés a választójogi reformra nézve, vagy pedig jön az új választás. Ami az elcsúszó és a kívánatosabbat illeti, a megegyezés senki jobban a kormánynál nem óhajja. Eppen csak a jogkiterjesztés, merve és a választások tisztasága az, amihez a reform legsarkalatosabb tételeiként változatlanul ragaszkodik, viszont egyebekben, amikről a nemzeti aggodalmat kiküszöbölheti, a legmesszebbmenő előzetességgel teszi lehetővé, hogy a megegyezés valóra válhassék. E szigorúan körülhatárolt álláspontból azonban a kormány annál kevésbé engedhet, mert nem szabad veszélyeztetnie azt a szemel előtt lebegő s az országra döntő jelentőségű legfőbb célt, hogy a választójogi probléma hosszú időre szóló kikapcsolásával a magyar közéletet ahhoz a nyugvópontjához juttassa, mely a ránk váró óriási feladatokban egyedül képes az összes magyar orókat egyesíteni.

Am ha a munkapárt magatartásának merevségével rákényszeríti a kormányt az új választások expedienrére, nagyon természetesen, hogy végső eszköz gyanánt élni fog vele. És élhet is vele egészen nyugodt lélekkel. Először is a munkapárt által teremtett helyzet erőszakolja rá erre a lépésre s így az érte járó felelősséghől is ráhárul a nagyobbik rész. Azután az új választáshoz fűződött és sok részben jogosultlan aggodalmakat nagyban elenyésztve az a körülmény, hogy a meglehetősen elvengődött mai helyzet a nemzetből merített új erőből durrandó parlament fog dönteni az ország legelőre valóbb kérdéseiben: a választó-

jogra nézve éppugy, mint a megköthető béke és a többi nagy nemzeti feladat ügyében. Ami pedig a kivételes kormányhatalmat illeti, hát a választási hangulat ennek az utóma alatt semmiesetre sem fog akkora hullámokat vetni, mint a lővészárkok hazatramása után, amikor majd alighanem sokkal magasabbra csigázott igényekkel fogjuk magunkat szemben találni.

Jó lesz ezeket mind minél gondosabban megfontolni.

Hát ez mi?

A Világ pénteki számában egy közlemény jelent meg a következő hangzatos cím alatt:

Erkölcstant
a hitoktatás helyett!
Tanárkör mozgalma.

A közlemény — ugye ez ma természetes — Bangha Paterből indult ki s ismételten meghajvja a szabadkőműves elismerés zászlóját Bihar Mór testvérnek a fő város mult hétfői közigazgatási ülésén elhangzott (lapunkban is megemlített) interpellációja előtt s nagy örömmel újsgólja olvasható, hogy mégis mozog a föld. Mozog pedig elsősorban a fővárosi, mesterutcai női kereskedelmi iskola tantestületének jóvoltából. Ez a kiváló tantestület ugyanis, — mint a Világ mondja — hivatása magassálatán átvált decemberi ülésének jegyzőkönyvét megküldötte Bihar testvérnek. Ebben a jegyzőkönyvben foglaltatik dr. György János tanár indítványa a vallásoktatás eltörléséről. A jeles indítvány indoklásának kiemező részé szóról szóra így hangzik:

Mivel a népek érzelmi, gondolkodási és akarati megosztottsága s ellentéte a háborak ideális előfeltétele, mivel a háborukat lehetetlenülő levő érzelmi, gondolkodási és akarati megegyezés egyetemes erkölcsi elvek elsajátításával létrehozható, mivel egy ilyen tanításnak és nevelésnek az összes népek és vallások erkölcsi igazságait egybefoglalóan nemzet és felekezeti tördőhöz kell jennie, mivel az összes állampolgos műveltséget nyújtó iskolák közül a kereskedelmi iskolák vannak a nemzeti és felekezeti sajtóságokkal a legkevesebbé összenőve: szükséges a felső kereskedelmi iskolák

ban a tantervvel összhangban nem hozható felekezeti vallás oktatás helyébe társadalmi erkölcs tanak a bevezetése 3 évfolyamon heti 2 órával.

Eb, aki érli ilyen bolondgom bákkal tekintik a szabadkőműveseket traktált és a publikumot. Ugy monóviroznak, mint a tinta hal: előbb sötétet csinálnak maguk és terveik körül, aztán ugy, halásznak a zavarosban. S a buta publikum meg azt hiszi, hogy ez a haladás és a felvilágosodás.

Országosságban a bolsevikieket látjuk, milyen szent békeséget, milyen „érzelmi, gondolkodási és akarati megegyezés” teremt — nem is a népek között, de — ugyanazon egy nép kebelében az „összes népek és vallások erkölcsi igazságait egybefoglaló nemzet és felekezeti” tanítás és nevelés. Nem kértük belőle!

Mi csak a szegény mesterutcai kereskedelmista leányokat sajnáljuk; mert — ha dr. György János tanárjuk az órákon is olyan világgósságot magyaráz, mint ahogyan indítványát megindokolja, akkor keserves dolguk lehet szegényeknek.

Szigma.

HIREK.

— Személyi hír. Gróf Zichy Aladár a királyi személye körüli miniszter hétfő reggel Székesfehérvátra érkezett, hogy a Fejérmegyei Takarékpénztár évi rendes közgyűlésén elnököljön.

— Új tanfelügyelő. A helybeli tanfelügyelőség vezetésével a miniszter György Józsefet bízta meg, akiben meggyének tanügyi kipróbált kerü emberi nyert, pályáját mint polgári iskolai tanár kezdte, de már több helyen tanárként mint tanfelügyelő. Schafner Flóriszt Zomborba helyezték át. Az új tanfelügyelő e héten foglalta el hivatalát.

— A helyb. sz. kath. kör márc. 25-én, Gyümölcsösút Boldogasszony napján d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést a szokásos programmal, melyre a kör tagjait ezen az upon hívja meg az elnökség. A közgyűlés előtt d. e. 10 órákig sz. mise lesz a papnévelő intézet temetőjében, mely alatt a nagyobb leányok Mária kongregációja énekel.

— A városi Ó. H. J. hatfőn délelőtt tartotta rendes havi ülését. Helvaj Jenőné elnökölte mellett. 158 családnak 3960 kor. segélyt szavaztak meg. Elbátá rozták, hogy a többgyermekes hadiözvegyeknek karton szövetet fognak küldetni.

— A Függetlenségi Kör újra lobbant lelkesedéssel szombaton este társasvacsora keretében ültötte a függetlenségi eszmék lelkesedéseinek egyik forrását, a március 15-ikét. A helyiség a régi maradt, a Ponty vendéglő, a hol a régi nehézőidőben szívesen látták a függetlenségi eszmék zászólórdóztótt akkor, amikor a bejárós fényes helyiséget a hatalmon levő, pénzben daskálkodó szabadelvű párt foglalta le magának. Az ünnepélyen körülbelül 150-en jelentek. Nagyan emelte az ünnep jelentőségét, hogy Károlyi József gróf főispán szintén részt vett benne.

A megnyitót lelkes szavakkal Holly Géza dr. a függetlenségi kör elnöke mondotta. Utána Bilkei Ferenc felsővárosi plébános mondta az ünnepi beszédet a melyet nagy lelkesedéssel fogadtak (a beszédet holnap közöljük.) A vacsora végén dr. Károlyi József gróf főispán, mondott remek beszédet, a mely a szívből kiáradó lelkesedés közvetlenségével újra és újra zajos tapsra ragadta hallgatóit. Örömmel jelent meg a függetlenségi kör ünnepélyén — mondotta a főispán — mert szívesen használja fel az alkalmat, hogy a nemzeti eszmék iránt való töretlen hűségéről vallomást tehesz. Ezt a hűséget gyermekkorában beoltották már a lelkebe s most, mikor a királyi-szó s nemzet százados vágyának megvalósulását jelenti, a függetlenségi párt a maga igazolását, a maga diadalát látja, hiszen kivülük a nyilatvánosság előtt állg kördöt valaki a függetlenségi eszméért 300 ezer magyar katona eseti áldozatul a háború folyamán, az ő áldozatuk gyűlöletbe s függetlenségi eszmék diadalra. Mint érdekes epizódot mondotta ok, hogy valaki a király asztalán Horváth Mihálynak a magyar szabadságharcról írt könyvét látta. Akárki adta a király kezébe, jó ember volt és nagyon szerette a magyar nemzetet, mi pedig tudjuk, hogy mit várhatunk a királytól, a ki a mi főlégős küzdelmünk történetéből meríti lelke lelkérszát a jóvendőre (Eljenzés)

Sadra Gyula dr. polgármester Károlyi József gróf főispánt köszöntötte föl, örömet fejezve ki, hogy az újkorban a főispánt körökben láthatják dr. Mannsdorff Géza báró orsz. képviselő az öreg nagyenyenyolcasokra emelt poharát, akik közül már egy sem volt képes eljönni az ünnepélyre, az öreg Pajor István is csak az ünnepi misén lehetett jelen. Azután elítelte a harcérter katonáit, a kik a 48 a

hősök után vérükkel vívták ki a függetlenség eszméit megvalósítását. Végül Nagy Ignác lelkes felkötésében Mandorff Géza báró orsz. képviselőt ünnepelte, a ki párthívei közt éri magát boldog otthonban.

— **Tanulmányut.** Városunk szociális intézményeinek nevezetesen a Népkönyvtárak, az új árvaházak és cselédotthonok tanulmányozására hétfőn reggel Szekesfehérvárra érkezett dr. Rauprecht Antalné, a veszprémi főispán neje, dr. Komjáthy László veszprémi polgármester és neje, dr. Csifáry Emil főjegyző kalauzolta a vendégeket, a Népkönyvtár pedig Kovács A. Sándor íb. tanácsos adta meg a szükséges felvilágosításokat. Veszprém hasonló intézmények felállítását tervezik s városunk e mintaszere intézményei fognak Veszprém városának példaképpen szolgálni.

— **A Pató-féle nagykereskedés megvásárlása** alakuló részvény társaság szombaton tartja alakuló gyűlését. Az ötszáz ezer koronás alapítók a helybeli közönség jóval túljegyzte. Az új vállalat forgalma ki fog terjedni az egész Dunántúrra s így városunk egy új, fontos közgazdasági vállalatot fog gazdagítani.

— **Szekesfehérvári kultúrpalota.** A múzeum gyűjteménye már annyira megyarapodott, hogy a tárgyak bele sem férnek a helyiségekbe. Az új múzeum épülete nek kérdése tehát már nagyon is aktuális. E célra van már egy kis összeg, csak hogy az illetékes körök azsal a tervvel foglalkoznak, hogy kultúrpalotát akarnak megteremteni. A háboru alatt ez persze lehetetlen, a város számottevő emberének tehát oda kellene törekedni, hogy az e célra kívánt pénzt idejekorán megteremtsék, illetve összeadják, hogy a háboru után meglehessen teremteni ezt a kulturális intézményt. Az állam hozzájárulása nem fog elmaradni.

— **Házvétel.** Balogh szücsodos megvette a Fausta örökösök emeletes házat s így a zeneiskola alighanem kénytelen lesz kiköltözni. Jankovics házmester pedig a tornyosház mellett levő emeletes házat vette meg.

— **Tisztviselők közös könyvtára.** A tisztviselők logyászati szövetkezete egy nagyon üdvös terv kerésztávitelével foglalkozik. Közös könyvtár akar teremteni tagjai számára, ahol a tisztviselők olcsó áron jó ebédet és vacsorát kapnának, melyet a közös étkezőbe lehetne elfogyasztani, de haza is lehetne vinni. A háborus drágaság nehézségeit leginkább a tisztviselők viselik és így minden igyekvést, mely rajtuk segíteni óhajt örömmel kell fogadni.

— **A szekesfehérvári és fejérmegyei múzeum-egyesület** vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Szűts Jenő alapsz. elnök lete mellett. A nagyszámú közönség között ott volt gróf Károlyi József főispán, Szára Gyula dr. polgármester s Raakovszki Miklós is. Az évi titkári jelentést dr. Lauschmann Gyula titkár olvasta fel. Tompa születésének száz éves fordulója alkalmából leirta a köllőnek Sar bogárdon fölött idejét, de annyi poezissal és annyi új adattal, hogy így egy darab kész irodalomtörténetek is beváltak. Ezenkívül igen érdekes rész volt az a sukorói

jelentés leírása is, melyen 48-ban Battyány Lajos gróf, Petőfi Sándor s több jelesünk is részt vett Utána Marosi Arnold terjesztette be igazgatói jelentését. A teljes szakavatottsággal megirt jelentés élénk képet adta a múzeum egész életének s fejlődésének s belőle megismertük azt is, hogy az igazgató milyen nagy munkásságot fejt ki a városi szakegyletekben is a mi régiséginkről. Az évi zárszámadást fűdömástul vették s belőle kiviláglik, hogy múzeumunk már 20.000 koronás buzással dolgozik. A kisorsolt választmányi tagokat újra megválasztották; új tagul pedig Károlyi József gróf főispánunkat választották meg, aki a város minden kulturális mozgalmából ki akarja venni a maga részét s aki maga is nagy kedvelője az archeológiának. Végül a közgyűlés az igazgatónak s a titkárnak köszönetet szavazott, a Fejérmegyei Takarékpénztárnak is, amiért a múzeum pénzeit díjtalanul kezeli.

— **A telefon kerelése körül** felmerült bajok megoldására a kereskedelmi társulat megkereste a postaigazgatóságot. A telefon kezelő teremben most egy állandó felügyelő működik. A bajt azonban nem a kezelő hölgyek okozták, hanem, hogy a háboru alatt a vezetékek, valamint a készülékek nagyon megrongálódtak s nem lehet új szerelést eszközölni. Hozzájárul talán az is, hogy a közönség is idegesebb, tehát nincs más hátra, mint nyugodtan bele nyugodni a változathatlanba.

— **A postai csomagok házhoz szállítása ügyében** a kereskedelmi társulat, de maga a város közbiznari posta vezetésénél. Míg a postai kocsiközlekedést a kincstár maga kénytelen házilag fentartani, a jelenlegi takarmányhiány mellett csakis augusztus hónap lesz abban a helyzetben, hogy a csomagszállítás számára is lovakat tartihasson.

— **A román kormány lemondott.** A tárgyalások egyenlőre szünetelnek. Argentinian, a béketárgyalás első román delegátusa a hó 14-én megállapodás szerinti Jassyból visszavért Bukarestba és közölte a központi hatalmak megbízottjaival, hogy az Averescu kormány belpolitikai okokból, amelyek a béke kérdéssel nem voltak kapcsolatban, lemondott. Az új kormány még nem alakították meg. Mint hogy az eddigi romándelegátók meghatalmazásait ennek folytán megszüntették a főtárgyalások egyenlőre szünetelnek. Abok konferencia egyes alozsályainak bizottsági tárgyalásait folytatják.

— **A kövér mosonó.** Lubovics Antalné Népszínház-utca 44. számú házában lakó kereskedő felesége észrevette, hogy minden mosás után elfűnik néhány leberneműje. Figyelt kierte a mosonófejt. Gyenye Mariát, de semmi nyomaszt nem tudott felfedezni. Erre elment a főkapitányságra, ahol egy detektívet bocsátottak a rendelkezésére. Ma nagy mosás volt és ismét a régi mosonó mosott. A detektív az utcán várta a mosonót és észrevette, hogy a mosonó tudáságon meghízott. Bevitte a lakásba és a mosonót mindezen tiltakozása ellenére átposnan megmozgatta. A mosonó blúza alól hosszúnagy darab szalvétát került elő, mindket lábára két lucat se,

lyemharisnyát húzott fel, a szoknyáját alatt pedig négy nő inget találtak. A tolvajmosonó beismerte, hogy a tolvajlásokat már hosszabb idő óta üzi.

— **Köszönetnyilvánítás.** Köszönjük azoknak a hozzánk való jószágát, akik fűdajmunkában részt vevő egy felünk érzetelni szivesek voltak és gyászunk elviseléséssel enyhíteni igyekeztek. Tisztelettel: dr. Vermes Miklós és nővérei.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jobáritoknak, valamint a vízvárosi elemi népiskola tekintélen igazgatójának, hitoktatójának és tanítótestületének, valamint a tanulóifjúságnak, kik felejtethetetlen kedve gyermekünk elhunytá alkalmával megjelentek, vagy a ravatalra csokrot küldtek és ezáltal fűdajmunkát enyhítettek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Pinke József és családja.

— **Köhögés ellen** kitűnően bevált hálszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi téri gyógyszerárúházaiban.

— **Szept. 6. májfiolt pörbenés** arctisztalanság ápolására biztosításu szer a Korona (Lejker) (ezelölt Gréme de Laktelne), mely párszóni használat után az arcbőrönysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1.50 K. Nagylegény 3 K. Kapható Szűts Róbert gyógyszerárúházaiban.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t. cz. alapján alakult Országos Központi Hitel-szövetkezet kötelekébe tartozó

Szekesfehérvári hitelszövetkezet

1918. évi március hó 24. én d. e. fél 11 órakor, s amennyiben a tagok megfelelő számban meg nem jelenének, 1918. évi április 1-én, (saját helyiségében)

rendes közgyűlést

tart, s erre a tagokat az alapszabályok 35. § a értelmében meg hívjuk.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
  2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
  3. Mérleg megállapítása.
  4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
  5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
  6. Felügyelő bizottság 1 tagjának választása.
  7. Az alapszabályok módosítása.
  8. Netaláni indítványok.
1917. évi január hó 1-én a tagok száma 567 üzletészeinek száma pedig 914 volt; az év folyamán beletett 133 tag 180 üzletésszel, kilépett 41 tag 69 üzletésszel; tehát marad az 1917. év végén 659 tag 1025 üzletésszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleget a szövetkezet helyiségében kifüggesztették, ahol mindenki megtekintheti.

Szekesfehérvárott, 1918. febr. 27.

Az igazgatóság.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetésekkért 10 szöveg 1.50 kor., azonfelül minden szövegt 10 fillér fizetendő.

Baromfi tenyésztőt keres április hó 1-ére gróf Széchenyi Victor ur Oméltósága sárpentelei gazdasága, fizetése teljes ellátás, külön lakás, fűtés és világítással 40 kor. havonta. Baromfitenyésztéshez értő családi házmives fiatalabb hadiözvegye eselleg egy gyermekkel jelentkezhetnek az intézőségnel, Sárpentele Fejérmegye.

Masamód kisasszony felvételt Kuzovitzky divatruházában.

Nagyobb mennyiségű tölgytákarót ajánlhatunk tagjainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt elfogadjuk. Szekesfehérvári Hitelszövetkezet.

Ruhafesték, minden színben, kiprobált jó minőségű csomagja 50 fillér. Kereskedőknek 300 csomag K 94—frankó utánvéttel szállít Friedmann Hermann, Szatmár, Deák tér 68.

Urania-színház

Hétfőn és kedden, március 18 és 19-én:

Két nagyszabású film egy műsoron:

Közös háztartás.

Vigjáték 4 felv.

HÁREM RABJA.

Dráma 3 felvonásban.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Főtisztelő

Plebániák részére!

Ajánlom elsőrendű viaszgyertyáimat, valamint husvéti

paskálygyertyára

megrendelést elfogadok.

Toth Kálmán,

báboe.

Szekesfehérvár

Kossuth-utca 2. sz.

Apolló-színház.

Hétfőn és kedden,

március 18 és 19-én:

Általános közkívánatra!

A SENKI FIA.

Szerelmi vigjáték 4 felv.

Főszereplők:

Csörtos Gyula, Gyáriás D.

Harasztyi H., Lenkefy Ica.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben: 1 óra 150 K, 1 évre 18 K
 vidéken: 1 óra 2 K, 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Államügyész ur,

fölkérem, hogy szíveskedjék vádat emelni a volt Tiszakormány ellen és pedig szígotu vádat tessék emelni, a vádemelés bizonyítékait alábbiakban méltóztassék benyújtani:

A magyar állam 1915—1916 évi költségvetése a tüdővész ellen való védekezésre 697 000 koronát, ezzel szemben a lövészenydíjakra 500 000 koronát irányzott elő.

Ennek a következménye, hogy 10 000 lakos közül Berlinben 16.1, Rómában 17.1, Koppenhágában 12.4, Krisztliániában 18.8, Budapesten 30.8 egyén halt el tüdővészben.

En kérem alázattal megadom a lovaknak ami a lovaké, de engedelmét kérek, ha valakinek vagy valakinek töfuttatási pászói vannak, azt csinálja a maga zsebére és ha az államnak takarékoskodni kell, az ne a tüdővészeken esz-közzölje.

Kevesebb versenylő és több egészséges ember, ez az államnak az érdeke.

Szedjünk csak egy kis marékra való szomorú statisztikát.

A nagy német birodalomban 1912. évben veleszületett gyengeségekben meghalt 79.415 lélek, Olaszországban veleszületett gyengeségekben elhalt 36 millió lakos között 39,194 lélek, Franciaországban 39 millióból 24.000, Magyarországon 73.601 lélek.

Magyarországban hát olyan vármegye van, ahol a lakosság 80 százaléka nem részesül orvosi segítségben.

Magyarországon 30 olyan megye van, ahol a lakosság 50 százaléka nem lát orvost betegség idején.

Magyarországon 5346 orvos és 13 000 szülésznő és 1812 okleveles gyógyszerész volt a béke idején.

Magyarországon 100 négyszög kilométer területre 0.77 gyógyszer-tár esik.

Magyarországon a hatósági orvosok száma 2498.

Magyarországon vannak olyan iórvényhatóságok is, amelyekben a hatósági orvosi állást soha sem töltötték be.

És Magyarországon még vannak emberek, akik ezzel az állapottal nincsenek megelégedve és ha talán nagyon sokat beszélhének és írának, az állam ellen való ígatás miatt kerülnének a börtönbe.

Ez történt meg Magyarországon a háború negyedik esztendőjében, az Ur 1918. évének március há. vában, amely tudfára adatik mindenkinek, akik illet.

Hihető, hogy az új kormány ez irányban is ismerni fogja a kötelezőségeit és változtatni fog e nemzetgyilkoló Tiszakorszakbeli állapotokon.

Forrongának a kisüstösök.

Valóságos forrongás tört ki a rapokban a székes ebevári szőlősgazdák között, amikor híre járt, hogy a pénzügyminisztérium egy érthetetlen intézkedés alapján a pénzügyigazgatóság több környékben községnek megengedte az u. n. általánosítás mellett való pálinkafőzést. Akik a forrongás okát és előzményét ismerik, azt mondják, hogy az teljesen érthető és jogos.

A dolog t. i. a következőképp áll:

Amikor az új szeszadótörvényt meghozták, töljdonképpen a régi általánosítást megszüntették. A törvény ugyanis a pálinkafőzés jogát csakis az u. n. központi szeszfőzőknek biztosította. Hogy es miért történt, könnyen érthető; hiszen ilyenlőp a rengeteg háborús kiadásból a pálinka révén közel 110 milliót biztosítottak egyszerűsmindenkorra.

Könnyebb megértés végett itt megjegyezzük, hogy a régi kisüstökön való általánosítás idején bizonyos meghatározott (általány) összeget fizettek a pálinkafőzők, a központi szeszfőzők pedig a tényleges termelés alapján fizetik az adót. Ez pedig annyit jelent, hogy pl. egy általánosítás mellett működő kisüstő után havonként kb. 4400 korona adó esik, míg ugyanazon-üst után a tényleges termelés esetén közel 20 000 korona.

Ezt ugyan azelőtt is sejtelték a gazdák, de tulajdonképpen csak most sült ki. De még szembeszökőbbé teszi a dolgot, ha azt tudják, hogy az említett törvényt meghozatala előtt (Tiszák gyártották!) alig volt több az adó talán 500 koronánál.

Am a magyar nép kezdetben elégedetlenkedik, tiltakozik, kiabál, zugolódik, végül mégis belenyugszik a változathatalanba. Sőt lassankint úgy érezte, hogy bizonyos fokig hazafias dolgok eszelecszik, hiszen ő is hozzájárul a háborús terhek viseléséhez. Talán még olyanok is akadtak, akik megdicsérték Wokerlo (pedig nem is ő gondolta ki!) finác esetét, hogy éppen a néprontó italon vásárlja be azt a 100 milliócskát.

Ez a n. arázata annak is, hogy már es a k. 700-an léptek be a székesfehérvári Központi Szeszfőző Szövetkezetbe, amelynek vezetői társadalmunk legtekintélyesebb tagjaiból, a legnagyobb szőlősgazdákból állanak.

Szinte ugy látszott, hogy mármár mindenki megnyugodott abban a gondolatban, hogy ha ha már az ősi jogot nem gyakorolhatják, a szövetkezetbe tömörülés révén nem dobták oda az újat valami jót ment galiciának, aki bizonyosan nem keresné a gazdák érdekeinek megóvását és előbbrevitést, mint a szövetkezetek tekintélyes, köztisztelt és egyénlőg is eldékelt szőlősgazdákból álló vezetők.

Igy azután minden a legszebb rendben folyt már, amikor most a főzési évad végén kiü. telt a forradalom. Mert a hangulst szinte ahhoz hasonlítható. A székesfehérvári gazdákör tagjai szinte toporzékolnak az elkéseredestől, ugy, hogy nagy küldöttség járult a főispán elé a kisüstösök visszaállítása végett.

Vannak, akik a szövetkezetet szidják; de az értelemesebbek elkésereése a minisztérium és a pénzügyigazgatóság ellen fordult. Akik ugyanis megértik, hogy a szövetkezet megalakítói tulajdonkép csak a megváltozhatatlan helyzetet látva, a gazdák érdekeit iparkodtak megóvni, azok belátják, hogy a botor keseket másutt kell keresniük. Mert ilyen felfordulást és elkésereést csak botor kézzel lehet szítani.

A szövetkezet vezetősége — aminet értesülünk — annyira szívén viselte a szőlősgazdák érdekeit, hogy maga kérte az általánosítás mellett való főzésnek ezekben kivételés engedelmzését; de rideg elutasítás volt a felelet. Most azonban, amikor a szövetkezet már közel 4500 méter mázsa szőlőtörkölyt kifőzött, negyedfél-százerez koronát terjeszt adóba, százereket kiadóit költségekre, finácokra, ... most — ki tudja, milyen kijárók közbelepésére? s ott fonn eszükbe jut néhány községnek megadni az általánosítás jogát.

A békétűró, a törvényt tisztelő, a megváltozhatatlan belenyugvó, jóhiszemű emberekkel százereket befizettek, néhány makacsokadó polgárnak pedig hi hiteleskedő kedvezményt nyujtanak.

Már bocsánatot kérünk! — ilyen eljárás mellett nem csoda, ha ökölbe skorulnak a kezek és szitok kél az ajkakon! Mi magunk is ugy voltunk, hogy megbékültünk az új renddel, sőt azt gondoltuk, a szövetkezet szeszgyára szép jövő vár, hiszen okzerűbb, gazdaságosabb lesz a melléktermékek feldolgozása, mint ezt a törvény maga is célt tűzte ki. Azután

meg, ismervén a szövetkezet minden jóra hajlandó és tette kész vezetősége, egész komolyan azt reméltük, hogy egy nagyszabású konzergyár fejlődik a szeszgyárból; s ez kigyógyítja a magyarnak egyik régi nyavalyáját: termékeinek kellő meg nem becsülését. Fel dolgoz, értekesít mindent, amit az áldott magyar föld terem.

Együtt érezünk a szőlősgazdákkal, akiknek zsebéből sok ezer koronát csikartak ki; de egyet értettünk a nemzetgazdával, aki Magyarország jobb jövőjének alapjait az ilyen gyárak alakulásában látja.

Annál kevésbbé értjük tehát, hogy miért kellett ennek a legrosszabbkor kelt intézkedésnek megtörténnie?!

Ha azt látta a minisztérium, hogy az átmenet megoldhatatlan a háború alatt, ám adta volna meg az általános jogát valamelyi községnek vagy magának a szövetkezetnek, amely ezt maga is kérte, s amelynek ekként a gazdák óhajait módjában lett volna kielégítenie. De erőltetni a tényleges termelés szerint való főzést a végletekig, az utolsó pillanatban azonban egyes kivételéseknek mégis megadni az általánosítás kedvezményét, — oktalanság.

Hogy mennyire az, azt nemcsak az imént említett, jogos forrongás bizonyítja, hanem az a tény is, hogy maga a szövetkezet vezetősége is módfelelt el van keseredve. Ami szintén érthető és teljesen megokolta. Ők ugyanis, akik maguk is tiszteket károsodtak, amikor törkölyt kél "kifőztek és az új törvényt szerint megadózták, a jó ügy érdekében társadalmi állásuk és egyéni tekintélyük egész értékét latbavetették, hogy a törvény intencióinak érvényt szerezzenek; most becsapottaknak érzik magukat; de méltón elkésereenek a sok kárba vesztett, önzetlen munka miatt is. Jól értik meg a kapkodó intézők ott fonn és lenn, hogy ezzel az érthetetlen, rendelettel nemcsak a kellemetlen adóterh miatt elégedetlenkedőket kergették a forrongásba, de módfelelt elkésereítették magukat a szövetkezetűi vezetők is.

Már most, ha mindennek a jó ügy valja kárát, ha a konzergyár alapjai meginogtak, a törvények és az intéző körök iránt való tisztelet meglazult akkor ők a felelősök.

A szövetkezet vezetői egyébként, mint halljuk, azt is felpanaszolják, hogy ennek az intézkedésnek semmi elfogadható oka sincsen, ők, amikor az általánosítás iránt való kérésükkel elutasították őket, azt kérték,

hogyan engedjék át az összes üstökelt mert csak így lesz módjukban idejében minden anyagot kifőzni. Erre is elutasítás volt a válasza. Sőt legutóbb még újabb három üstöt is hiába kértek a pénzügyigazgatóságtól.

Szóval a törvény intenciója szerint alakult szövetkezet, tehát maguk a gazdák hiába fordultak a hatósághoz, támogatásra nem számíthattak.

S most úgy áll a helyzet, hogy a szövetkezetnek úgy a székesfehérvári valamint a pólgárdai főzödőállomása anyaghiányban megszüntette üzemét, holott eddigéig havonként kb. 1300 métermázsát dolgoztak fel; eddig néhány községben kisüstökhöz főzödőnek a hatóság ingatlanságában bízik.

Legnevezetesebb dolog azonban az, hogy mindez állítólag azért történik, mert minden anyagot meg kell menteni pusztulástól. A szövetkezet nagyborszású üzeme áll, egy-két kisüst forr és az anyag pusztul! Ez azután a bölcsesség!

Ma még beláthatatlan, hogy mi következik ezek után; de annyi bizonyos, hogy aki ezeket a baklövéseket elkövette, bőségesen megérdemelte a nyugdíjat!

A szövetkezet vezetője, mint hogy annak tagjai ékfént százezrekkel károsodnak a nagy adózás révén, kártérítést pert indít a kincstár ellen, és bizik benne, hogy még is nyeri azt, mert képtelenség, hogy százezrek adózzanak a jóhiszeműek, amikor ugyanakkor némely kiváltságosok olcsón jutnak palinkájukhoz.

Addig azonban, amíg a per eldől, a finanszíronk nem lesz tanácsos a nép között mu-

talkozniok. A szövetkezet vezetőitől pedig ne várja a minisztérium, hogy a törvényhozók nemes intencióról beszéljen amikor annak aranyigazságából az ő kezeikre bilincseket vernek, a befolyások urak pártfogottjainak azonban — olcsó pálinkával telt serlegeket öntöttek!

HIREK

Látogatás. Öfelsége a királyi személye körüli miniszter, gróf Zichy Aladár tegnap a megyei közgyűlés után meglátogatta a dr. Pajzs szanatóriumban betegek felvő enyingi Wertheim, Armin nagybirtokost, ahol hosszabb ideig elbeszélgetett vele.

A megyei Ö. H. J. kedden délelőtt 11 órákor tartotta rendes havi ülést Szűts Jenő alispán elnöklété mellett. Dr. Kégl Károly 430 családnak 7387 K segély megadását javasolta, mit az ülés meg is szavazott. A megyei Ö. H. J. vagyon 55.000 koronára emelkedett. Cipők kiadását beszűntették az őszig, a 700 méter katonaszétosztását a hadiözegek között a legközelebbi jövőben meg fogják kezdeni. Alpern Gyuláné (Sárbogárd) bejelentette az ülésnek, hogy Sárbogárdon az Ö. H. J. javára 205 koronát gyűjtött, továbbá 46 reudas, havi fizető tagot szerzett. Alpern Gyulánéknak nemes emberbaráti munkájáért a bizottság egyhangulaj köszönetet szvzavolt.

A belvárosi kath. kör márc. 20-án, Gyümmölcsojító Boldogasszony napján d. e. 11 órákor tartja rendes évi közgyűlést a szokásos programmal, melyre a kör tagjait ezen az uton hívja meg az elnök.

ség. A közgyűlés előtt d. e. 10 órákor sz. mise lesz a papnevelő intézet temetőjében, mely alatt a nagyobb leányok Mária kongregációja énekel.

Függő kölcsön kell a házipénztárnak. A számvetéség jelentése szerint a házipénztár fizetőképességének biztosítására 100.000 korona szükséges. A főszámvevő előterjesztést tett a tancsnak, hogy az összeget fele részben a Székesfehérvári Takarékpénztárnál, felerészben a Fejérmegyei takarékpénztárnál 5 és fél százalékos kamattal töltsék kölcsönképpen vegye fel. A tancsnak mai ülésén ezt el is határozta.

A Fejérmegyei Takarékpénztár ma d. e. 11 órákor tartotta Zichy Aladár gróf v. b. t. t. Öfelsége személye körüli miniszter elnöklété alatt évi közgyűlést. A közgyűlés elé rendkívüli érdeklődéssel tekintettek, mert az igazgatói jelentés a múlt év súlyos eseményeiről értesítette a részvényeseket. Arról volt szó, hogy a régi rendhez egyik fennfőrgő emberét Wertheim Pált nem választják be az igazgatóságha. Viszont a másik párt Miklós Géza elleneszervezkedett, a ki a múltban történt szabálytalanságok ellen a legnagyobb energiával állott szembe. A közgyűlés előtt Zichy Aladár gróf elnök kiengyelítette az ellenléteket s Miklós Géza is, de Wertheim Pált is megmaradtak az igazgatósági tagjainak s a mi a fő, biztosítva van az intézet üzleti életét és érdekeinek legszigorubb ellenőrzése. A részvényesek a legnagyobb hállára érezték magukat kötelezve az úgy sima lebonyolításával, a mely kizárólag Zichy Aladár gróf érdeme. Egyébként a Takarékpénztár forgalma a múlt évben is emelkedett s a közönség bizalma változatlannal

megmaradt az intézet iránt. Zichy Aladár gróf kölon is hangsúlyozta, hogy az intézet kárt nem szenvedett, a bizalom megrendülésére egyáltalán nincs ok; a baj csak az, hogy szabálytalanságok egyáltalán meg történéhettek az igazgatóság által előterjesztett merleget egyhangulag jóváhagyta és a felmentvényt megadta. Az igazgatóság kilépő tagjait valamint a felügyelő bizottsági tagokat közfelkiáltással megválasztotta. A megüresedett helyre új igazgatósági tagnak Heckenast Kálmán; a felügyelő bizottságha pedig Szilgyi Imrét választotta meg. Az 1917. évi osztalék szelvény 1918. márc. 19-étől kezdve az intézet pénztáránál és Budapesten a M. Lesz. és Pénzváltó banknál 65 koronával váltatik be. Az intézet, amint az évi jelentésében már jelezte is, részvény kibocsátás kérdéseivel foglalkozik. Összhangba kívánja hozni részvény ökejét az általa kezelt idegen tőkével. Megjegyezzük még, hogy a múlt évi zárszámadásban kimutatott érték papírok jóval az árfolyamon alul vannak felvéve és egyébként is az 1917. évi osztalék a jövőre is biztosítottnak látszik.

A miniszter adománya. Gróf Zichy Aladár, a királyi személye körüli miniszter a Fejérmegyei Takarékpénztár elnöke igazgatósági tiszteletdíját, amely te kintélyes összeg, a helybeli Hadszegélyző bizottságnak adományozta. Ez adományért a Hadszegélyző lapunk úján fejezi ki mély köszönetét.

A szegény család részére. Molnár Ferenc önk. százezer 20 K, Wallini József Vereből 5 K, N. N. 5 K-t adományoztak.

Március 15.

A székesfehérvári Függetlenségi Kör ünnepélyén mondotta
Bittkel Ferenc felsővárosi piébános.

Ugy érezzük magunkat, mint a súlyos betegségből lábadozó ember, aki homlokán az élet derűjével, szemében a jövőnd csillogó reményével, izmaiban a lüktető vér feszülésével várja új feladatit.

Ugy érezzük magunkat, mint a megtárgadt folyam, amely fölszabadult a dermszülő jégpáncél szorításától s ingó virágok, zöldelő mezők közt rohan tova, hogy duzzadt vitorláktól meghajló gályákat vigyen az élet tajtékzó hullámaina.

Ugy érezzük magunkat, mint a tavasz virága, a mely kelyheit bontogatja mint a mező pacsrátája, a mely diadalénekre készül.

Ugy érezzük magunkat, mint a magyar nemzet ifjai 1848 március 15-én mikor Petőfi Sándor, Vasvári Móri, Jókai vezetésével mellett a Nemzeti Múzeum lépcsőin csoportosulva, pirosra gyuladt arccal, egy szemekkel, szívükben egy dicsőségesebb kor képezetével meglegették a háromszinű lobogót és beleharsogták a zúgó tömegbe az új kor jelszavát:

Talpra magyar!

A magyarok Istenére esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább
nem leszünk.

Uram!

Hetven esztendőnek kellett leperegni a történelem rozsdamarta csikorgó ércereken, hogy ki-gyújthassuk a hegyormokon az őzöműzeteket, amelyeket nemzetünk százados vágyainak megvalósulását jelentik. Miként Mózes, aki népével évtizedeken keresztül vándorolt a pusztaságon keresztül sívó homokok, gyümmölcsojtó nem termő töviseken át, mi is megállhassunk az ígért földjének kapujánál és lelünk elé rajzolhassuk nemzetünk boldogságát, a független Magyarországot, a mely nemzeti seregbe csoportosítja ifjait, önállóan rendelkezik a maga gazdasági ügyeiben és nem kénytelen idegen parancsának kényének-kedvének engedelmeskedni. Lángra lobbanthassuk azt a tüzet, amelynek oly kevesen voltak a láplálói.

Engedjék meg m. t. uraim, hogy kts kitéréssel gondolataim száryaiira eszkezhessenem.

Szomorú sorsa az emberiség legnemesebb eszményeinek, hogy benn égne az emberek lelkében, elismeri mindenki létjogosultságukat, érzi mindenki a szükséges segítségüket, de értük áldozatot hozni, éretük valamisrű lemondani vajmi kevesen akarnak.

Kik voltak a függetlenségi esz-

mék törhetlen hívei, akik a százados lángot a köznapiság hamujától elfojtani nem engedték? Egy két mágnás, akik őseik becsületének tartozó adósságukat akarták leróni. Egy sereg diplomás ember, akiknek lelke az iskola padjai közt megihlette a magyar nemzet gyászlatyolos kálváriájárt szellemes és halálos botlóg való rájogó szeretettel esküdtött a magyar nemzet függetlenségének és szabadságának. Kik voltak még a tűz apóloi? Keménykezű iparosok, akik a szabad házért tanultak lelkésüllni, s kiknél a lemondás és a lemondással járó martyrium a fölemelt homlok büszkesége volt. S végül a függetlenségi eszme apóloi voltak a napsütött agy, egyszerű földművesek, akiknek lelke ott künn az isten kelet ége alatt megszokta és megszerelte a szabadságot, a függetlenséget s a politikában se akarták nyakukon hordani a parancsszó kőlöncét.

S kik állottak velük szemben? Egy egész világ! A napszámiban a robotoló köznapiság élet megalkuvói, akiknek az ideál szerete csak úgy szeret, ha mellette, ha belőle a megélhetés jóléte is csorog, a kik lenéztek, kigunyolták az ideálért lelkesedőket. Az ellentétet talán Petőfi rajzolta meg, aki az egyiket a téli hidegben éhezű, fogait vi-csorgató, de szabad farkashoz, a másikat a fehér terített asztal körül olálkodó s a lehellő falatokért nyálát csorgató házörző ehhez hasonlította.

A nagy eszméket azonban nem

lehet eltemetni. Hiába ehhez a erőszak, hiába a furiang, a guny a köznapiság lelkeik mindent elkapató közönye. Amint nem temeti el a tél a tavaszt, a rügfákadást s a mint a fekete holló karogása nem temetési éneke a szabad madár dalának.

Igaz! egy borzalmas világégeknek kellett elkövetkeznie, a földnek ki kellett fordulnia sarkából, a régi világröndnek fejetelére kellett állani, hogy ebben a retentő zürzavarban világoskodjék, mint égő tűzszőlő a magyar katonaságság, halhatatlan dicsősége és mindent legyőző hősiessége. A lábak előtt országok omlottak össze, ok látták Beigrád halomra lövetését, az ő pattogó dalait visszhangzottak Bukarest falai között. megérdemlett farsadaguk pihenőjét ok élvették Cettinje királyi palotájában, ok vonultak be Varsó századok vihara verte palotái közé, s a talján anyák az ő lábak nyomába hullatják keserű, síró könyveiket, Gorlicét nem felejtik el a történelem soha, Limanova csodás hősiességéről legendákat ír a Jövendő, Doberdo, San Martino, Sau Michael, San Gabriele! De sok vér, de sok drága, meleg magyar vér öntözte a ti hideg sziklilokokat! Ti szomorú temetők ott a messze idegenben, ti gyászos eltakarói sok százezer fiunk, édes, drága magyar fiunk összetört, szélszört, fehér csontjainak, ti vagytok a tanu a magyar katonák soha el nem muló dicsőségének. Megöszült, fardatszívű édesanyák sóhaja titelték

Egyéves önkéntesek főlvétele a honvéd lovassághoz vagy honvéd tüzérséghez. A honvédelmi miniszter a honvéd lovassághoz illetőleg a honvéd tüzérséghez belépni óhajtó egy évi önkéntesek felvételére a honvédkerületi parancsnokságra ruházta át. A jövőben megtartandó népfelkeltési bemutató szemlén mindazon alkalmazásnak osztályozott ifjak tehat, akik a honvéd lovassághoz vagy honvéd tüzérséghez óhajtanak mint egy évi önkéntesek (egy évi önkéntesjelöltek) belépni ebbeli kerényküti, amelyben való részesítendőket és a választott csapatfőnökhöz való felavatásukat kéri a járási tisztviselő által kiállított belépési bizonyítvánnyal értesítési (iskolai látogatási) bizonyítvánnyal és az eredeti népfelkeltési igazolványi lappal, kiskorúság esetén a hitelesített szülői beleegyezési nyilatkozattal felszerelve közvetlenül a népfelkeltési bemutató szemlén való megjelenésük után, ahhoz a honvédkerületi parancsnoksághoz nyújtsák be, amelynek területén a választott honvéd huszár, illetőleg honvédtüzérezred (osztály) póttelte el van helyéve.

A városi segélypénztár ezúton értesíti a hadisegélyezetteket, hogy a segélyfizetések folytatásának a következő sorrendben lesznek: 20-an szerdán 8-12-ig S. Sch. 2-3 Szalai, Szabó, Szűcs 3-5 a többi Sz.

A Magyar Nő első, kitűnően és elevenen megszerkesztette számát veszi ma kezébe a közönség. A lap a Szociális Minisztériusnál, hazánk legszámottevőbb női szövetségének és a Kerestényi feminista táborának hivatalos közlönyövé, melynek programja, hogy összekössze a moder nőmozgalmak iránti érdeklődést emelkedett szempontokkal és higgadt kritikával; a feminiz-

must eltikával és vallásos melegséggel, a jogok követelését szereltek, a köztetbe való kitépést a családi és első és nőiség ápolásával. Már az elsó számban adott program mutatja, hogy átgondolt akció és program lendítökereket tesz a Magyar Nő. A lap első számában Prohászka Ottokár és Farkas Edith cikkei mellett a női választójogra vonatkozó törvényjavaslatot, az Ottokár hadi árvaház-törvényét és híreket találunk. A Magyar Nő minden hó második és negyedik szombatián jelenik meg. Szerkesztőség: J.V. Vlach-utca 11b. Felelős szerkesztő: Schlachta Margit. Eüzetés ára félévre 4 korona.

Főttalálták a füstemesztőt. Az a kár, melyet a gyárak és lokomotivok üstje okoz, igen nagy összegre rug évente, nem is számítva azt hogy egyes vidékeket teljesen egészégtelené tesz a füst. Külföldön, de Magyarországon is többen konstruáltak már a füstemesztőket szűkelték, azonban eddig még nem sikerült olyat szerkeszteni amely minden tekintetben tökéletes len volna. Most arról érte ülnék, hogy egy államvasúti mérnök olyan füstemesztő készitékert talált fel, amely végre csakugyan megszünteti a füstöt. A készitékert tegnap látott próbálták ki a budapest-zimonyi vonalon, rásterelve egy gyors vonat külsőjére s a kísérlet fényesen bevált. A vonalon szabályozott utazott Vasúti Jeno vasúti és hajózási felügyelő vezetésével konstalták, hogy a lóko notiv kürtője Budapesti zimonyig egyáltalában nem füstölt. A készitékert elégeti a füstöt így e készitékert az az előnye is megvan, hogy a mozgonyi valamivel kevesebb szénfogyaszt.

nemzet állandó szabadságra való törekvése; Rikóczi pro libertate küzdelmei, a kurucok tarogatójának kesérgése a hegyek ormán s a távoli völgyek ölében; a tenger morolással, tenger hajja fölött fúto szél zuzását hallgató bujdosk vágayakozó sóhajása az elhagyott, elnyomott hazáért; Wasseleányi, Nádasdy kiomlott vére; a 48-as eszmék gyönyörű diadalai; Kossuth, Petöfi lelkesedése; aztán az aradi tizenhárom martýrium, a elnyomtatás gyászok korszáka s végül a nagy magyar proféta látnoki szózata:

Lesz még egyszer ünnep a világon, Majd ha elfárad a vész haragja S a viszály elvészik a csatáink. Akkor - magyar nemzetem - Derüljön zordan homlokod, S szíüd teljék meg az örön borával.

Uraim! lesz még ünnep a világon!

A mai nap ünnepi nyílánya az elkövetkezőknek, mikor a mult történetétől megkibletve, izzó lelkesedéssel és a királyi szó szentségbe vetett hittel tekintünk a jövőbe, amelynek tenger szenvedés, fájó várakozások után királyi koronája lesz a szabád, a független, a boldog Magyarország!

Viszkeletéget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. Fiesch-féle eredeti törvényesen védett.

SKABOFORM BARNA-ZSIR Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredményes peccetés dr. Fiesch-féle kerjünk Propatagely 2-30 K, nagytagely 4 K, családi adag 11 K. Székeseher és vidéke részére főrakár Fajzi Anyos Emil, Országos gyógyszerár, Székeseherhárván Vételnél a "Skaboform" védjegyre ügyeljünk.

Szepto málfolt pörpénés arctisztatlanság ápolására biztos hatás szer a "Korona tejkrem" (zelelt Crème de Laktaine), mely parison használat után az arcbarsonyosimává és hoteberré teszi. Egy kis tagely 1-50 K. Nagytagely 3 K. Kapható Szűcs Róben Karoly kiraly teri gyógyszeráraban.

Könögés ellen kitűnően bevált báziszer a Störk-paszulla. Egy dobor ára 1-56 korona. Kapható Szűcs Róben Karoly kiraly teri gyógyszeráraban.

Mozi.

Az Uránia igazgatósága közli:
Elveszett paradicsom. Mady Kristianus ideál második filmjét hozza az Uránia ma szerden, és holnap csütörtökön. Ez a 4 felvonásos színmű Fuldá világhírű regényét tanja elénk ahol egy szinpatikus külsejű szegény ifju egy előkelő család leányával köt ismeretséget. A szorgalom és tehetség magas állásba juttatják a fiatalembert kinek oldalán Mady Christianus mint Edith művészetének tetőfokát éri el. Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Az Apolló igazgatósága közli:
A császárnyakéke. Az Apolló színház szerda és csütörtöki műsorát két szenzációs sikerű Nordisk-száger teszi vonzóvá. Az egyik filmirakció "A császárnyakéke" a 3. felv. detektiv komédia, melynek főszerepében Gyanar Tolmács igazolja kiválóását, a másik utjonság Oraf Póss főszereplésével. Az átkos arany című dráma, mely egyike a legkeresettebb, leghatásosabb Nordisk filmeknek. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Reades helyarák.

Julius Caesar bemutatja az Apolló színházban pénteken, szombaton és vasárnap lesz. A világ híru filmkolosszus kiemelkedő jelenetei: Caesar Gallia meghódítása után diadalkocsin tér vissza Romába. Caesar hajóhada. Caesar atkel a Rubikonon. Servilia kihallgatja Brutust az összeesküvők szándékai felől. Caesar Róma ellen indul. Caesar megöletése a szenátusban.

Mindenkit bámulatba fog ejteni Julius Caesar filmkolosszus, mely korhűség, rendezés, technika, díszletelés, színpompa, színjátszás, tömegjelentetés tekintetében minden eddigi filmet felülmul. Julius Caesar személyesítője Novelli, valamint a többi főszereplők mestéri alakítását nyujtanak. Az irodalmi filmalkotás péntek, szombat és vasárnapra teszi műsorára az Apollószínház.

Másolat.

Székesehervár szab. kir. város rkapitánysága, mint rendőri büntető bíróság. 1918. kih. 933 sz. A székesehervár rkapitányság, mint I. foku rendőri büntetőbíróság rendőrbírája a vad képviseletében dr. Erdélyi Gyula ügyészi megbízott részvétele mellett az 1896 XLVI tc. elleni kihágással terhelt Kis Istvánné kihágási ügyében Székesehervárrott 1918. év március hó 9. napján megtartott nyilvános tárgyalás után következőleg ítelt: Kiss Istvánné sz. Kis Mária székesehervári születésű 50 éves, r. kath. vallásu paprikaárus foglalkozású, székesehervári lakos az 1895 XLVI. tc. 1. és 3 §-ába ütköző kihágás miatt, melyet ázzal követelt el, hogy hamisított paprikát hozat forgalomba u. a. tc. 3. §-al alapján felerészben az államkincstárt, felerészben az államsegélypénztárt illető 140+60 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig 7+3 napi elzárással büntették. Köteles ezen összeget és 10 K. egyvizsgálati díjat 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni és az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési valamint a netán felmerülő eljárás költségeket sajátjából tartozik viselni. Egyuttal elrendeli a büntetőbíróság, hogy az ítélet a terhelt költségén a "Fejérmegeyi Napló" című napilapban közzétélessék. Az 1879 XL. tc. 21 §-a alkalmaztatott. Megokolas; a végzésről szakvélemény szerint a terheltnél talált paprika paprikaszárreszékkel, festékkel és gabonaórleménnyel hamisítottnak bizonyult. A hamisított kinyomozni nem sikerült ennél fogva a paprika meghamisításáért senkit sem lehetett megbüntetni; ellenben meg kellett büntetni a terheltet, mert a jegyzőkönyv tanúsága és saját beismerése szerint a hamisítottnak bizonyult paprikát 6 árusította. Az ítélet közzétételeének elrendelése az 1895 XLVI tc. 7 §-án alapszik. Ezen ítélet terhelt, ügyészi megbízott előtt nyomban kihirdettévé, miután fellebbezési jogaira kitanítottak, nem megnyugodtak. Kmf. Ságó sk. főkapitány mint r. büntető bíró.

Másolat hitelél: Major, r. kiadó.

Az APOLLO-színház
péntek, szombat, vasárnap
szenzációs bemutatója:

Tizenötzet főszereplő, A címszerepben: NOVELLI.

JULIUS CAESAR

Nagy történelmi dráma 6 felvonásban.

Másolat.

Székesfehérvár sz. kir. város rendőrfőkapitány mint rendőri büntető bír. 1918 kih. 50/3 szám. A székesfehérvári rendőrfőkapitány ság. mint elsőfoku rendőri büntetőbíróóság a megírtott tárgyalás és az illetékesség megállapítása után az 1895 évi XLVI. törvény cikke útközé kihágással terhelt Fa Istvánné ügyében következőleg ítélt: Fa Istvánné sz. R. Szabó Erzsébet székesfehérvári születési 38 éves rkath. vallású földműves székesfehérvári lakos 60 százalék vizzel hamisított tej árusítása végett elkövetett és az 1895 év az 1895 évi XLVI tc. 1 és 3 § ába útközé kihágás miatt a 3 § a. és c. pontja alapján az 1901. évi XX. tc. 23 §-ában megjelölt célokra fordítandó 400 + 200 K. szóval és összesen hatszáz korona pénzbevitellel, ennek behajthatatlansága esetén pedig 30 napi elzárással bünteti, köteles lévén ezt az összeget és a felmerült 8 korona vegyvizsgálási díjat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az elemzési valamint a netán felmerülő költségeket a

terhelt sajátjából tartozik viselni Egyuttal elrendeli a büntetőbíróóság, hogy az ítélet a terhelt költségén a „Fejérmegyei Napló” című napilapban egy ízben közvélelenség. Az 1879 XL. tc. §-a alkalmaztatott. Megokolás: A vegyészeti szakvélemény szerint a terheltnél talált tej 60 százalék vizzel hamisítottnak bizonyult. A hamisítót kinyomozni sikerült, ennél fogva a tej hamisításáért is meg kellett büntetni a terheltet, mert a jegyzőkönyv tanúsága szerint és a terhelt saját beism. rése szerint is ő árusította azt a tejet. A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményül szolgálja hogy a terhelt hasonló kihágásért már büntelve volt és éppen ezért a fent hivatkozott tc. 7 §-a ér. telmében most már az ítéletnek hírlapi közvélelét is el kellett rendelni. Ez ellen az ítélet ellen annak kihirdetéséről számított 15 napon belül ennél a rendőrfőkapitányságnál szóval vagy írásban előterjeszhető fellebbezésnek van helye. Kmft. Ság y. s. k. rendőrfőkapitány, rendőri büntetőbíró. Ez az ítélet a terhelt előtt a mai napon kihirdeltétvén, és abban megnyugodott. Kmft. Ság y. s. k.

főkapitány. Az ítéletben megnyugozom. Kmft. Dr. Erdélyi Gyula s. k. tiszti ügyész.
Másolat hiteléről:

Major r. ktadó.

APRÓHIRDETESEK.

Gépházi takarítónő felvételik a villamostelegen.

Tanoncok villanyszereléshez felvételik a villamostelegen.

Lámpakapcsoló felvételik a villamostelegen.

Vöröshagyma eladó Ferenc József-tér 5. földszint balra.

Masamod blasszony felvételik Knazovitzky divatárubázában.

Nagyobb mennyiségű tölgyt. karót ajánlhatunk tagjainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt elfogadjuk. Székesfehérvári Hitelszövetkezet.

Ruhafesték, minden színben, kipróbált jó minőségű csomagja 50 fillér. Kereskedőknek 300 csomag K 94— frankó utánvétellel szállít Friedmann Hermann, Szat. már, Deák tér 68.

Urania-színház

Szerdán és csütörtökön márc. 20 és 21 én Mady Christians II ik filmje **Elveszett paradicsom.** 4 felvonásban. Köznapokon 2 előadás fél 7 és fél 9 órakor. Rendés helyárak.

Epolló-színház.

Szerdán és csütörtökön március 20 és 21-én Gunnar Tolnaess főszereplő **A császárnő nyakéke** Detektivkomédia 3 felv. Olaf Föns főszereplésével **Az átkos arany** Nordisk dráma 4 felvonásban. Legközelebb Julius Caesar.

SZÉKESFEHÉRVÁRI HITELSZÖVETKEZET

mérleg-számlája 1917. december hó 31-én.

VAGYON	K		f.		TEHER	K		f.	
Készpénz készlet					Befizetett üzletrészek				44837
Váltókölcsonók	12776			33605	Takarékbetétek	454485	37		
Földkölcsonók	23395	81			Heti betétek	13699	51	46818	88
Kötvény kölcsonók	193872				Központi földhitel	23395	81		
Lombard-kölcsonók	310614	05	540656	86	Oszt. Magy. Bank lombardkölcson	200		23595	81
Előlegek				590	Tartalékalap	15662	69		
Raktár folyószámla				10246	Veszteség fedezeti alap	7000			
40.000 K. n. é. saját jegyz. hadikölcs.	37870				Értékesítési díjalap	652	34	23315	03
50 milliós közp. hadikölcs. részesedés	29000				Tisztviselői nyugdíjalap				1200
Központi üzletrészek	3400				VII. Hadikölcsön				300490
Központi kamatozó kötvény	1000				Áruraktári letét	4000			
Székesfehérvári Ker. Fogy. Szöv. üzletrész	500				Tagok letéte	1195			5195
Mezőgazdák Szöv. üzletrész	200				Államsegély				4000
Gazdák Bizt. Szöv. üzletrész	100			72070	Kifizetett osztalék				2316
Központi folyószámlán	202661	26			Átmeneti kamatok				4500
Központi betétszámlán	19045	25		221706	Tiszta nyereség				3383
Felszerelés				50					
Egyéb követelések				1593					
				880518					880518

Nyereség-számla 1917. december hó 31-én.

TARTOZIK	K		f.		KÖVETEL	K		f.	
Üzleti költségek				7267	Kamatjövodeleim				6981
Felszerelés leírása				250	Ingtalan eladásból nyereség				3919
Tiszta nyereség				3383					
				10901					10901

Székesfehérvár, 1917. december 31.

Az igazgatóság:

- Ketskés Elek s. k., alelnök, ügy. igazgató.
- Horváth József s. k., Farkas János s. k., Fister V. István, s. k., Kiss J. Kálmán s. k., Belák Ferenc s. k., Lamberth Vilmos s. k., Lencsés József, (hadbavonult), Mészáros Ferenc, (hadbavonult).

Jelen nyereség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel min alapszabályok értelmében készültéknek találjuk.

Székesfehérvár, 1918. február hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

- Hálek Béla s. k., Kunos Gyula s. k., lb. elnök, Lits Ferenc s. k., Vadász György s. k.,